

Aan
De Minister van Financiën

Contactpersoon	Telefoonnummer
Lisette de Wind (Cft)	+5999 461 9081
Datum	E-mail
23 april 2012	info@cft.an
Ons kenmerk	Uw kenmerk
Cft 201200351	
Pagina	Bijlagen
1/8	-

Onderwerp
Reactie op de eerste begrotingswijziging op de begroting 2012

Geachte heer Jamaloodin,

Aanleiding

Op 10 april 2012 heeft het Cft het concept van de eerste begrotingswijziging 2012 van u ontvangen. Op basis van artikel 11 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten ontvangt u hierbij het advies van het Cft op dit concept.

Advies

Het Cft constateert dat de tijdsplanning van de in de begroting 2012 aangekondigde maatregelen vertraging heeft opgelopen en dat het voorlopige (negatieve) resultaat van de begroting 2011 niet is verwerkt in de voorliggende begrotingswijziging. Tegelijkertijd wordt in de begrotingswijziging voorgesteld om nieuwe langjarige budgettaire verplichtingen aan te gaan. Hierdoor treedt niet de gewenste structurele verbetering op van de overheidsfinanciën, maar juist een verslechtering.

Het Cft is van mening dat alle aandacht en regie moet gaan naar het structureel gezond maken van de begroting. De voorliggende begrotingswijziging komt hier onvoldoende aan tegemoet en biedt bovendien geen oplossing voor het tekort op de gewone dienst, dat in 2012 zal ontstaan. Het Cft, door u gevraagd om een oordeel op basis van artikel 11.1 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten, geeft dan ook een negatief advies op de voorgestelde begrotingswijziging.

Verdere procedure

Conform artikel 42 van de landsverordening Comptabiliteitsvoorschriften Curaçao dient u de begrotingswijziging uiterlijk 15 mei a.s. bij de Staten in te dienen. Conform artikel 11.2 van de Rijkswet dient u onderliggend advies met de begrotingswijziging mee te

**College financieel toezicht Curaçao en
Sint Maarten**
De Rouvilleweg 39
Curaçao

Telefoon (+5999) 461 9081
Telefax (+5999) 461 9088
E-mail info@cft.an
Internet www.cft.an

zenden. Na vaststelling van de begrotingswijziging zal deze onmiddellijk voorgelegd worden aan het Cft om een definitief advies conform artikel 12 op te stellen. In dit verband brengen wij u nogmaals (net als in onze brief van 10 februari j.l.) in herinnering dat deze wettelijke procedure in 2011 niet gevolgd is. De 1^e, 2^e en 3^e BW 2011 zijn niet aan het Cft voorgelegd terwijl dat volgens artikel 12 van de Rijkswet wel verplicht is voor zover de BW's zijn vastgesteld.

Toelichting

1. Gewone dienst

Uit de voorlopige realisatiecijfers over 2011 blijkt dat het afgelopen jaar zal worden afgesloten met een omvangrijk tekort, voornamelijk als gevolg van tekorten in het ZV-fonds. In de vierde uitvoeringsrapportage werd nog uitgegaan van een overschot op de gewone dienst van ANG 8miljoen en een tekort op de kapitaaldienst van bijna ANG 40miljoen. Inmiddels is duidelijk dat ook op de gewone dienst een tekort is opgetreden van ongeveer ANG 50miljoen. Dit brengt het totale tekort over 2011 op ANG 90miljoen. Het tekort op de gewone dienst dient volgens artikel 18 van de Rijkswet gecompenseerd te worden in 2012. U geeft in de begrotingswijziging aan dat de definitieve jaarrekening van het ZV-fonds nog niet beschikbaar is en heeft daarom het recent naar voren gekomen tekort in het ZV-fonds niet meegenomen in de begrotingswijziging. Naar het oordeel van het Cft had u, wetende dat er een aanzienlijk tekort bestaat in het ZV-fonds, dit nu al mee moeten nemen in de eerste begrotingswijziging. Daar komt bij dat bij het Cft twijfels bestaan of de structurele doorwerking van de belastingtegenvaller 2011 (ANG 88 miljoen) in voldoende mate is verwerkt in de begrotingswijziging. Het Cft betreurt het dat u zijn verzoek van 16 maart j.l. (kenmerk 201200231) om een update van de vierde uitvoeringsrapportage op te stellen niet gehonoreerd heeft. Per saldo blijkt uit de aanwezige, maar nog niet in de BW verwerkte informatie, dat de begroting 2012 niet sluitend is en dus niet voldoet aan de normen zoals genoemd in artikel 15 van de Rijkswet.

Overigens betekent het additionele tekort in 2011 dat er een zorgwekkende situatie is ontstaan die door een incidentele inzet van reserves slechts gedeeltelijk aan het oog is onttrokken. Immers de incidentele ontvangsten uit 2010 uit hoofde van de Belastingregeling van het Koninkrijk, zijn in 2011 ook al aangewend om tegenvallers te dekken en achterstallig onderhoud te plegen. Door deze incidentele dekking ten bedrage van ANG 150miljoen, worden structurele problemen in de begroting van Curacao aan het oog onttrokken. Nu incidentele meevallers met deze omvang zich niet meer zullen voordoen, is het meer dan ooit noodzakelijk maatregelen te nemen om de begroting structureel sluitend te maken.

2. Gezondheidszorg en oudedagsvoorziening

Op 10 februari 2012 heeft het Cft een voorzichtig positief advies uitgebracht op de vastgestelde begroting 2012 (Cft 201200072). Het Cft was voorzichtig positief omdat er veel risico's in de begroting aanwezig waren. Om de lange termijn houdbaarheid van het zorg- en sociale zekerheidsstelsel veilig te stellen, dienden op zeer korte termijn ingrijpende hervormingen te worden doorgevoerd in de gezondheidszorg en de oudedagsvoorziening. Gebeurd dat niet, dan loopt het tekort in de gezondheidszorg op

tot ANG 4,5 miljard; het tekort in de oudedagsvoorzieningen tot ANG 4 miljard. Ondertussen blijkt dat de geraamde tekorten in het AOV-fonds nog hoger waren dan in eerste instantie gevreesd (circa ANG 60 miljoen meer). Om de meerjarige tekorten te kunnen dekken, stelde de regering een ambitieus programma voor. Het Cft heeft in zijn voorzichtig positieve advies geconstateerd dat een zeer strakke implementatie van de plannen van aanpak en tijdschema's vereist is. Bovendien heeft het Cft aangedrongen op een unaniem politiek commitment en een strakke regie.

Uit de concept begrotingswijzigingen 2012 blijkt nu dat de voorgestelde tijdschema's voor de structurele hervormingen niet gehaald worden. Er wordt uitgegaan van een vertraging met drie maanden ten aanzien van de maatregelen in de gezondheidszorg. Het Cft signaleert wederom dat dit erg ambitieus is; niet alleen de wettelijke trajecten moeten nog doorlopen worden, ook de hele implementatie en het opzetten van de uitvoering moet nog plaats vinden. Een verdere vertraging ligt in de rede en dus ook in de tussentijd oplopende tekorten op de gewone dienst.

Conform de BW leidt de 3 maanden vertraging van de Basisverzekering tot ANG 44 miljoen extra medische kosten, de premie medeverzekering gezinsleden tot ANG 19,5 miljoen extra en FZOG tot ANG 5,3 miljoen extra lasten in 2012. Hier tegenover staat een lagere vaste overheidsbijdrage van ANG 63,4 miljoen.

3. Nieuw ziekenhuis

Uit de begrotingswijziging blijkt dat u voornemens bent om de begroting te belasten met omvangrijke extra uitgaven uit hoofde van de bouw van een nieuw ziekenhuis (cumulatief ANG 385 miljoen). In lijn met zijn eerdere advisering, is het Cft van mening dat er eerst zicht moet zijn op structureel gezonde overheidsfinanciën voordat de begroting meerjarig met nieuwe uitgavenvoornemens belast gaat worden. Ook de exploitatie van het nieuwe ziekenhuis zelf, zal niet kostendekkend zijn zonder structurele maatregelen in de gezondheidszorg. Doorvoering van de basisverzekering, maatregelen op het terrein van de geneesmiddelen en de specialistische zorg en indexering van tarieven zijn allen zaken die de exploitatie van het ziekenhuis beïnvloeden. Op dit moment is niet duidelijk of deze maatregelen doorgevoerd gaan worden en of zij de gewenste kostenbeheersing tot gevolg zullen hebben.

4. Overige risico's

Naast de vertragingen op het terrein van de gezondheidszorg zijn er ook nog geen maatregelen genomen op het terrein van het dividendbeleid en is het voorgenomen personeelsbeleid nog niet in uitvoering genomen. Ten aanzien van de oudedagsvoorzieningen heeft de regering ondertussen principebesluiten genomen, maar het wetgevingsproces is nog niet van start. De invoering per 1 januari 2013 is hierdoor nog lang niet zeker. Tot slot is er ook nog geen vervolg gekomen op de waarschuwingen van de vermogenstekorten van een aantal overheidsNV's. De risico's die het Cft signaleert in de reactie op de vierde uitvoeringsrapportage 2011 beliepen in de vele honderden miljoenen op korte termijn en structureel meer dan ANG 1 miljard. In de reactie op de vierde uitvoeringsrapportage geeft het Cft aan dat een grondige analyse onderdeel uit behoort te maken van de eerste begrotingswijziging 2012. In het aan het Cft voorgelegde concept van de begrotingswijziging geeft u hier geen gehoor

aan. Voor een juiste beoordeling van de begrotingswijziging is een integraal overzicht echter wel noodzakelijk. Het Cft gaat er dan ook van uit dat in de definitieve versie van de begrotingswijziging deze analyse wel wordt opgenomen.

5. Toelichting op de begrotingswijziging

Er wordt een groot aantal begrotingswijzigingen voorgesteld aan zowel de baten- als aan de lastenkant. Aan de batenkant gaat het om ANG 12,4 miljoen extra baten in 2012 tot ANG 19,8 miljoen minder baten in 2015. De belasting inkomsten worden verlaagd met ANG 20,6 miljoen in 2012 oplopend tot ANG 24,9 miljoen in 2015. Ter compensatie hiervan wordt bij het ministerie van Financiën gekort voor ANG 20,7 miljoen in 2012 tot ANG 40 miljoen in 2015. Voornamelijk de post 'Andere uitgaven' wordt aanzienlijk verminderd. Per saldo wordt de uitgavenkant van de gewone dienst met ANG 3,6 miljoen verlaagd in 2012 tot ANG 24,5 miljoen in 2015 (voornamelijk op de post goederen en diensten).

Een gedegen toelichting op de begrotingswijziging ontbreekt, wat tot veel vragen leidt bij het Cft. In de bijlage behorende bij deze brief gaat het Cft uitgebreid in op de verschillende onderdelen die toelichting vergen.

Slot

De begroting van Curaçao staat onder druk. De omvangrijke tekorten op de begroting 2011 en de noodzaak deze tekorten met een incidentele inzet van reserves nog enigszins sluitend te krijgen, dienen hierbij als waarschuwing. Er zijn grote risico's die vragen om een onmiddellijke aanpak. Het Cft denkt dan aan de kostenbeheersing in de gezondheidszorg, de oudedagsvoorzieningen en de vermogenstekorten bij de overheidsNV's. De vele vertragingen vormen een bedreiging voor de begroting 2012 en de meerjarige houdbaarheid. Door de vele vertragingen kan ook niet met zekerheid worden gesteld dat dit concept een juiste weergave geeft van de beleidsvoornemens. Extra investeringen en dus meerjarige lasten terwijl voorgenomen kostenbesparingen niet tot stand komen of ernstig zijn vertraagd, acht het Cft onverstandig.

Ten aanzien van begroting 2012 constateert het Cft een tekort op de gewone dienst vanwege de tekorten in het ZV-fonds in 2011 en de structurele doorwerking van belastingtegenvallers 2011.

Het Cft geeft dan ook een negatief advies voor de nu voorliggende eerste begrotingswijziging. Hierin kan pas veranderingen komen, nadat Curaçao concrete resultaten heeft laten zien in het proces om de begroting structureel gezond te maken. Hieronder valt niet alleen wetgeving, maar nadrukkelijk ook implementatie van deze wetgeving.

Het Cft wijst u erop dat u dit advies conform artikel 11.2 van de Rijkswet samen met de ontwerp-begrotingswijziging uiterlijk 15 mei aan de Staten dient voor te leggen. U dient bij indiening bij de Staten aan te geven in hoeverre en op welke wijze rekening is gehouden met het advies van het Cft.

Kenmerk
Cft 201200351
Blad
5/8

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Namens deze,
De secretaris van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

drs. C. van Nieuwamerongen

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De secretaris-generaal van het ministerie van
Financiën

Minister van Financien

Bijlage: vragen m.b.t. het concept eerste begrotingswijziging 2012

Zorgmaatregelen

1. In de tabel op pagina 14 van de Nota van Financiën zijn de mutaties op de sociale zekerheid opgenomen. Uit die tabel blijkt dat het budget over 2012 met ANG 5 mln. opwaarts wordt bijgesteld. Uit overleggen hebben wij echter begrepen dat elke maand vertraging van de invoering van de basisverzekering ANG 6 mln. kost. Graag ontvangen wij een overzicht waaruit blijkt op welke posten de vertraging van de invoering van de basisverzekering, die in totaal ANG 18 mln. (drie maanden vertraging) zou moeten bedragen, is verwerkt. Dit bedrag wordt overigens wel gemeld op pagina 3 van de Algemene Beschouwing, maar een toelichting op hoe dit in de begrotingswijziging is verwerkt, ontbreekt.
2. Wij ontvangen graag een overzicht met de meest recente meerjarige berekeningen van de basisverzekering.
3. Uit overleg hebben wij begrepen dat het ZV-fonds een aanzienlijk hoger tekort kent over 2011 dan ten tijde van de vierde uitvoeringsrapportage werd verondersteld. Graag vernemen wij de meest recente cijfers. Tevens vragen wij ons af waarom met dit tekort over 2011 geen rekening is gehouden in de BW?

Nieuwe ziekenhuis

4. Op pagina 26 van de BW (tabel ministerie GMN) staan de programmakosten op de gewone dienst uitgesplitst in afschrijvingen, interest en overdrachten. Wij ontvangen graag een toelichting bij deze drie reeksen:
 - a. Om welke afschrijvingen gaat het hier?
 - b. Is dit de rente over het totaalbedrag van de lening die het ministerie van Financiën afsluit uit hoofde van het nieuwe ziekenhuis?
 - c. Waaruit bestaan de overdrachten?
5. Op pagina 26 van de BW (tabel ministerie GMN) staat de meerjarige bijdrage aan het Sanerings- en Egalisatiefonds. Cumulatief is deze bijdrage over 2012 t/m 2015 ANG 49,1 mln. Op de kapitaaldienst van het ministerie van Financiën (pagina 51 van de BW) staat de geldlening uit hoofd van het nieuwe ziekenhuis. Deze is cumulatief over 2012 t/m 2015 ANG 350,5 mln. Betekent dit dat de totale bijdrage vanuit de lopende en kapitaaldienst aan het nieuwe ziekenhuis ANG 399,6 mln. is? Wat verklaart vervolgens het verschil met het cumulatieve bedrag van ANG 385,6 mln. over 2012 t/m 2015 dat op de kapitaaldienst van het ministerie van GMN (pagina 48 van de BW) is opgenomen uit hoofde van de investering in het nieuwe ziekenhuis?

6. Uit de tabel en toelichting op pagina 56 t/m 58 van de algemene beschouwing begrijpen wij dat er zowel vanuit de lopende dienst als vanuit de kapitaaldienst een bijdrage aan het Sanerings- en het Egalisatiefonds wordt gedaan. In de tekst bij het Saneringsfonds op pagina 56 staat 'van het consortium wordt verwacht dat zij een deel van haar vordering op Sehos kwijtscheldt'. Wat wordt hier precies mee bedoeld? Waaruit bestaat de vordering van het consortium op het Sehos?
7. In de algemene beschouwing staat op pagina 57 dat het bouwfonds van het nieuwe ziekenhuis in totaal ANG 330,5 mln. bedraagt. Ook staat er dat de bouwrente wordt bijgeschreven op het totale bedrag van de investering. Betekent dit dat de rente reeds in het totaalbedrag van ANG 330,5 mln. zit? Kan de rente-component apart worden weergegeven? Wordt de totale rentelasten van de financiering via de kapitaaldienst geboekt? Indien dat het geval is, kunt u aangeven waarom?
8. In de algemene beschouwing staat op pagina 58 dat er een bedrag van ANG 35,1 mln is opgenomen voor de dekking van de investeringskosten van het Sanerings- en Egalisatiefonds tbv het nieuwe ziekenhuis. Samen met het bouwfonds ad ANG 330,5 mln zou er dus in totaal op de kapitaaldienst een bedrag van ANG 365,6 mln. worden opgenomen. Echter, de totale programmakosten op de kapitaaldienst uit de tabel op pagina 56 van de algemene beschouwing zijn ANG 385,6 mln. Waardoor wordt het verschil van ANG 20 mln. tussen beide bedragen verklaard?

Vertraging maatregelen (excl. zorg)

9. Op pagina 3 van de Algemene Beschouwing staat vermeld dat vertraging is ontstaan in de uitvoering van dekkingsmaatregelen. Uit de toelichting bij de personeelslasten (ook pagina 3) wordt niet duidelijk wat de vertraging kost en hoe dit wordt opgevangen. Graag ontvangen wij hierover informatie. Wij zouden het op prijs stellen indien u het budgettaire effect van de vertraging in een tabel weergeeft.
10. Op pagina 4 en 5 van de Algemene Beschouwing wordt aangegeven dat het dividendbeleid is vertraagd, maar dat de geraamde opbrengsten voor 2012 zullen worden gehaald dankzij incidentele meevallers in de sfeer van dividenden. Graag ontvangen wij nadere informatie om welke meevallers het hier gaat en voor welke bedragen.
11. Er wordt in dit onderdeel van de Algemene Beschouwing geen aandacht besteed aan de maatregelen uit de begroting 2009, die ook vertraagd zijn (casinoheffing, studiefinanciering, wega di number). Graag ontvangen wij informatie over de stand van zaken van deze maatregelen en de budgettaire effecten op de begroting 2012.

BRK-middelen

12. Op meerder plekken in de MvT bij de BW wordt melding gemaakt van een meevaller in de BRK-middelen die voor diverse doeleinden wordt ingezet. Graag ontvangen wij in 1 overzicht de

volgende informatie: het totaal bedrag dat in 2010 en 2011 aan BRK-middelen is ontvangen, het totaal aan BRK-middelen dat beschikbaar is en de precieze aanwending van deze middelen naar onderwerp.

Belastingopbrengsten

13. In de Nota van Financiën wordt op pagina 8 en 9 de bijstelling van de belastingen en indirecte belastingen toegelicht. De belastingen nemen af als gevolg van de groeivertraging in 2011. Echter, in de vierde uitvoeringsrapportage over 2011 werd ook melding gemaakt van een tegenvaller in de belastingopbrengsten van ANG 88 mln. Is, naast de groeivertraging, ook rekening gehouden met de structurele doorwerking van deze tegenvaller?
14. Uit tabel 6 op pagina 9 van de Nota van Financiën blijkt dat vrijwel alle indirecte en directe belastingen afnemen, behalve de invoerrechten en accijnzen. Graag ontvangen wij een toelichting waarom de accijnzen in invoerrechten stijgen.

Overig

15. Op pagina 8 van de Algemene Beschouwing klopt de totaalstelling van de gewone dienst van het secretariaat SER/GOA niet.
16. Op pagina 15 van de Algemene Beschouwing staat in de tabel een stijging van de programmakosten met ANG 5,5 mln. Is dit de stijging uit hoofde van het tekort in het FZOG-fonds? De toelichting onder de tabel geeft slechts informatie over de pensioenen, en wordt dit bedrag verder niet toegelicht. Graag ontvangen wij een toelichting bij dit bedrag van ANG 5,5 mln.
17. Op pagina 62 en 63 van de Algemene Beschouwing is aangegeven dat de stelposten op de begroting van Financiën (zowel algemene uitgaven en inkomsten en overige financiële en algemene dekkingsmiddelen) worden aangesproken voor de dekking van diverse uitgaven. Graag ontvangen wij een overzicht waaruit blijkt welke reeksen tbv welke onderwerpen (en op welke begrotingen) worden ingezet. Tevens willen we graag weten waar de middelen die nu worden ingezet oorspronkelijk voor waren bedoeld.
18. Bij de toetsing van de wenselijkheidbegroting 2012 is per abuis op verschillende begrotingsposten ingekort, het geen door middel van deze BW wordt gecorrigeerd door in te korten op enkele posten. Het Cft wil graag van u vernemen op basis waarvan is ingekort en of deze zijn afgestemd met de verschillende diensten en bewindspersonen.